Архивски број: 08-516/4
29-12-2022 година

Постапувајќи по претставката бр. 08-516/1 од 27.09.2022 година, поднесена од [redacted] Скопје против [redacted] за сторена дискриминација врз основа на пол, припадност на маргинализирана група, сексуална ориентација, личен и општествен статус, родов идентитет во областа на јавно информирање и медиуми врз припадниците на ЛГБТИ+ заедницата, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно член 21 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Сл. Весник на РСМ бр. 258/2020) на 29.12.2022 година, го донесе следното

М И С Л Е Њ Е

СЕ УТВРДУВА ВОЗНЕМИРУВАЊЕ, ПОВИКУВАЊЕ, ПОТТИКНУВАЊЕ И ИНСТРУКЦИЈА за дискриминација врз основа на пол, припадност на маргинализирана група, сексуална ориентација, личен и општествен статус, родов идентитет сторено од лицето [redacted] врз ЛГБТИ+ заедницата во областа на јавно информирање и медиуми.

О б р а з л о ж е н и е

На 27.09.2022 година до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација беше доставена претставка со архивски број 08 – 516/1, од страна на [redacted] за сторена дискриминација врз основа на пол, припадност на маргинализирана група, сексуална ориентација, личен и општествен статус, родов идентитет во областа на јавно информирање и медиуми врз ЛГБТИ+ заедницата.

Во поднесената претставка се наведува дека [redacted] во временски период од 16 септември 2022 година во 13:35 часот преку компјутерски систем, со објава на текстуална содржина-колумна со фотографии, во јавноста ширела расистички ксенофобичен пишан материјал против маргинализираната група ЛГБТ+ заедница на начин што од својот личен профил на социјалната мрежа “Фејсбук“ споделила текст со содржина: “Господе Боже...!!! за овие “вредности“ ли плачеме и до тој степен се обезвреднивме и обезличивме...?! Содома и Гомора!! Дефинитивно, светов веќе бесрамно станува “чедо“ на Сатана...Ужас...Гнасотилак без преседан...ОДВРАТНО...!!!“, а кој текст бил предмет на споделувања, коментари со говор на омраза и реакции меѓу другите учесници на социјалните мрежи со што се поттикнува омраза кон група, ЛГБТ+ заедницата.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација од приложените докази констатира дека ваквите тврдења се веројатни и согласно член 24, став 7 во врска со член 26 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 10.10.2022 година испрати Известување заверено со архивски бр. 08-516/2 за произнесување по наводите во претставката до [redacted]. Бидејќи во законски предвидениот рок, до Комисијата не беше доставен одговор, а исто така Комисијата не доби повратница за прием на Известувањето, на 23.11.2022 година, Комисијата до [redacted] испрати второ Известување заверено со архивски број 08-516/3 за произнесување по наводите во претставката.

Видно од поштенските повратници, потенцијалниот дискриминатор бил известен за известувањата за произнесување кон наводите од претставката, со што Комисијата за спречување и заштита од дискриминација констатира дека потенцијалниот дискриминатор бил уредно известен за претставката против него. Во законски предвидениот рок од чл. 24, ст. 7, [redacted] не достави поднесок за произнесување, па Комисијата за спречување и заштита од дискриминација во изготвувањето на ова мислење ги зеде предвид само наводите од претставката на подносителот.

Од наводите во претставката и доказите кон неа може да се заклучи дека лицето Каролина Дурло на својот Фејсбук профил со корисничко име [redacted], објавило текстуална содржина-колумна со фотографии. На објавата има повеќе коментари кои содржат вознемирувачка содржина ЛГБТИ+ лицата врз основа на пол, припадност на маргинализирана група, личен и општествен статус, родов идентитет и сексуална ориентација. Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ценеше дека содржината на текстот претставува вознемирување во смисла на чл. 10 од Законот за спречување и заштита од дискриминација. Комисијата при увидот во вознемирувачката содржина констатира и дека под објавата има голем број на вознемирувачки коментари. Комисијата смета дека овозможувањето на вознемирувачки коментари под објавата претставува повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација во смисла на чл. 9 од Законот за спречување и заштита од дискриминација.

Слободата на говор и изразување е фундаментално право на секој човек и е гарантирано со Уставот на Република Северна Македонија. Сепак, злоупотребувањето на слободата на говор преку понижување и вознемирувањето на група лица врз одредена заштитна карактеристика може да премине во говор на омраза. Говорот на омраза со текот на времето може да премине и во дела од омраза што креира застрашувачка и неподнослива средина за сите припадници на одредена група без разлика дали некој е индивидуално жртва на одреден настан или не. Во оваа насока, општествениот проблем кој го предизвикува говорот на омраза мора навремено да биде санкциониран од надлежните органи како превентивен механизам што ќе ги адресира сите слични содржини на социјалните медиуми.

Комисијата за спречување и заштита и дискриминација, работи во согласност со надлежностите утврдени во Законот за спречување и заштита од дискриминација но при својата работа многу често, ја зема во предвид и меѓународната пракса. Европскиот суд за човекови права во случајот Beizaras and Levickas v. Lithuania, жалба бр. 41288/15, во кој меѓу другото се работи и за хомофобични коментари на социјални мрежи под објава, одлучил дека ваквите коментари мора да бидат санкционирани во демократско општество. Судот цени дека дури и еден коментар со омраза под објава на социјална мрежа е доволно за истиот да се сфати сериозно, доколку објавата има голема видливост онлајн, како во случајот.

Согласно своите законски надлежности, имајќи ги предвид фактите на случајот и ефектот кој е предизвикан од приложените објави, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно своите надлежности одлучи како во диспозитивот на ова мислење дека во конкретниот случај Каролина Дурло сторила вознемирување и повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација кон ЛГБТ+ заедницата врз основа на пол, припадност на маргинализирана група, сексуална ориентација, личен и општествен статус, родов идентитет во областа на јавно информирање и медиуми.

Согласно член 27 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, по утврденото вознемирување, со цел отстранување на повредите на правото, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација ја донесе следната

П Р Е П О Р А К А

СЕ ПРЕПОРАЧУВА [redacted] јавно да се извини за споделувањето на вознемирувачката објава на својот Фејсбук профил, **најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на ова мислење и препорака.**

СЕ ПРЕПОРАЧУВА [redacted] во иднина да се воздржува од објавување вознемирувачки содржини на својот Фејсбук профил по било која дискриминаторска основа.

Комисијата го следи извршувањето на мислењата и препораките за конкретните случаи на дискриминација, сè до нивното исполнување. Доколку субјектите кон кои е упатена Препораката не постапат по истата, Комисијата има законска надлежност да поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд за прекршоци, согласно член 27, став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација.

ПРЕТСЕДАТЕЛ
Исмаил Камбери

Доставено до:
[redacted]